

Predgovor

Hrvatsko je gospodarstvo, pa i društvo u cjelini, na velikoj prekretnici, vjerojatno većoj no ikada ranije. Tome je uzrok ekonomska kriza, koja poprima obilježje depresije.

Ako bacimo pogled unatrag, gotovo jedno desetljeće ranije, kada sam prvi ili među prvima najavio nastanak ekonomske krize, iz današnje perspektive to je bilo daleko jednostavnije nego ponuditi sustavno rješenje u smislu rješavanja krize.

Međutim, pisanje knjige, primjenom suvremene ekonomske znanosti, danas je najveći izazov. Naravno da društvo ne očekuje neki recept kao panaceu, ali spravom očekuje da se kriza konačno počne rješavati. Stoga je i moja odgovornost velika, jer sam preuzeo ulogu za koju se nisu usudile niti institucije.

Istovremeno, cijeli je svijet također na prekretnici. Dok veliki dio čovječanstva brine brigu za rješavanje ekonomske krize, valja ukazati da se svijet posljednjih desetljeća suočava sve dubljom krizom, kao posljedica tehnoloških, ekonomskih, socijalnih, političkih, kulturnih, ekoloških kretanja, koja su uobličena (i) u proces globalizacije. Nažalost, u zadnje su vrijeme prisutne sve više vojne prijetnje s neizvjesnim ishodom.

Dakle, premda su domaći problemi vlastiti, valja podsjetiti da Hrvatska zemljopisno, ekonomski i civilizacijski pripada Europi, koja je u razdoblju od dva i po' desetljeća izrasla u središte svijeta, zahvaljujući brojnim znanstvenicima, a veliki su obol dala velika imena iz naše povijesti, no Europa sve više gubi korak u uvjetima suvremene globalizacije.

I dok mnogi opravdano očekuju od Europske unije odnosno Europe odgovarajuća rješenja i novi razvoj, neki ukazuju da je Hrvatska brojem stanovnika i teritorijem relativno mala, što bi upućivalo da ne treba sudjelovati u kreiranju rješenja. To je znanstveno, ali i povijesno neprihvatljivo. Treba se podsjetiti, na primjer, što je značila i postigla Dubrovačka republika u razvoju Europe i svijeta, premda mala i djelovanjem u teškim uvjetima.

Vezano za prethodno navedeno, čini se da dolazimo do ključnog elementa, a to je znanje i sve što taj pojam uključuje. Dakle, u mjeri u kojoj znanje bude uključeno u rješavanje naših nagomilanih problema tako će se o oni rješavati.

Prethodno navedeno ukazuje što se očekuje od ove knjige i u kakvim se uvjetima pripremala.

Međutim, knjiga ne bi imala kvalitetu ili ugledala svjetlo dana bez intenzivne komunikacije i razmjene mišljenja s brojnim prijateljima.

Posebno zahvaljujem Vladimiru Stipetiću, kojega sam već nazvao našim najvećim ekonomistom ikada i s kojim dugo surađujem, kojem dugujem za prijenos odnosno golema stečena znanja. Također posebno zahvaljujem Stjepanu Zduniću, lucidnom ekonomistu i analitičaru, koji me često usmjerava u pravom smjeru istraživanja. S Dubravkom Radoševićem, surađujem dugo i intenzivno, a kojemu zahvaljujem na pomoći u odabiru krucijalnih tema kao i ocjenana i zaključcima. Dubravko Radošević je i kao recenzent znatno doprinio kvaliteti knjige. Stjepan Baloban je osobito doprinio knjizi kao recenzent i vjerojatno kao najbolji poznavatelj socijalnog nauka crkve kod nas. Veliku je zahvala Nedjeljku Periću, također recenzentu, nositelju brojnih inovativnih rješenja, osobito u području elektrotehnike i informatike. Gvozdenu Flegi, našem poznatom filozofu, također recenzentu, dugujem u pogledu pomoći u koordinaciji, kao i Dori Smolčić-Jurdana, iznimnoj znanstvenici, koja je i kao recenzentica iz svojeg ugla doprinijela knjizi.

Naravno da je komunikacija mnogo šira, koja je intenzivna i s inozemstvom, no prethodno su navedena samo najvažnija imena.

Posebna je zahvala Hrvatskoj gospodarskoj komori, koja je ujedno i izdavač knjige i njenom predsjedniku g. Luki Buriloviću.

Posebna zahvala i kompaniji Belupo, te predsjedniku uprave Mr. Hrvoju Kolariću, s opcijom da se novi ekonomski model počne realizirati putem farmaceutske industrije, kao naše važne industrije.

Međutim, pravu vrijednost knjige ocijenit će njeni čitatelji i njena praktična primjena, koja može biti najbolja ocjena.

Zagreb, studenoga 2014.

Tihomir Domazet